

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újsáncikkok

Osztályozás

351.78

Szerző T. S.

Cím Éjjeli örök alkonya.

Hely

Idő

"1911"

Forrás:

Pesti hírlap

Személy

Bp.

1911

IV/II

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Az éjjeli örök alkonya.

Budapest utcáin ujabban kora estétől késő reggelig csillogó uniformisban, markáns arcu, magas szálu és erős legények bicikliznek. Oldalukat hosszú kard és egy hatalmas pisztolytáska disziti. Sokáig tűnődtem azon, hogy vajon kik lehetnek a felfegyverkezett, szigorú nézésű és Budapest éjjeli életének emez új és harcias alakjai. A ragyogó egyenruhájuk után német tengerésziszteknek néztem őket, a félelmetes kard és a nehéz revolverből következtetve azonban arra is gondoltam, hogy hátha új uniformist kaptak a lovas rendőrök, és ló helyett biciklit adtak alájuk. A minap egyik este azután a köruton közvetlen előttem leszállt a bicikliről egy ilyen zöldruhás éjjeli fegyveres ember, odament egy üzlet elé, kinyitott egy fal szögletében alig észrevehető csinos szekrénykét, abból kivett egy könyvet, majd a zsebóráját tanulmányozta és végül beirta a nevét és a pontos időt a jegyzékbe. Azután megfogta az üzlet redőnyeit záró lakatot és mint, aki legjobban végezte a dolgát, ismét felült a biciklire és tovább robogott. Pár perc múlva gyalogosan jött egy még csillogóbb uniformisú, még szigorubb tekintetű és még nehezebb pisztolyokkal ellátott fegyveres ember, akinek az oldalán olyan aranyozott veretű kard lógott, aminőket nem is beszélve a generálisokról, még a veterán főparancsnokok se hordanak. Ő is kinyitotta a szekrénykét, hajszálnyi pontossággal bejegyezte a könyvbe az időt és végül olvashatlanul aláírta a nevét. Ez utóbbi körülményből láttam, hogy az illető nemcsak uniformisban, kardban és pisztolyban kifejezve, de rangban is sokkal magasabb a biciklis fegyverembernél s hogy ellenőrző

szerepet visz. Ő is megfogta a lakatot, azt megrázta és azután katonás léptekkel távozott. Tettszett nekem ez az éjjeli némajáték, a bicikli, a kard, a pisztoly, az uniformis és a zord tekintetű fegyveres ember s gondoltam, hátha még folytatása következik a lezajlott jeleneteknek. Ott várakoztam tehát az utcán jó darabig, legalább is annyi ideig, amennyi alatt Budapesten már nem egy üzletet kiraboltak, hanem egész utcát is elloptak. Ekkor láttam csak, hogy a titokzatos szekrényke ajtaján magyarázó szöveg van. Körülbelül ez: Érték-, vagyon-, ház- és üzletőrző-vállalat. Most már tiszta volt előttem a kép. Egy új és modern intézményről van szó, amely olcsó pénzért javainkat őrzi s védi. Nem akarok hosszú ismételtsbe bocsátkozni s röviden csak annyit, hogy az új és modern intézmény funkciója a következő:

Az est vagy az éj csöndjében jön egy bicikli, azon egy ragyogó uniformis, egy szurós, detektív nézésű ember, továbbá kard, tör, pisztoly. Az ember aláírja a nevét, megfogja a lakatot, a biztonság kedvéért jön az aranymarkolatot kard, olvashatatlan aláírást rajzol, megrázza a lakatot és pontum. Alig pár pillanat múlva az egész. Fődolgoz, hogy az aláírás ott legyen a szekrénykében, no meg fő a pontos idő. Meg a lakatzárás. Nincs benne semmi boszorkányság s mégis milyen modern találmány. S borzalom elképzelni is, hogy mi történne akkor, ha a rabló ép akkor törne be, midőn jön a mérges biciklis a karddal, a törrel és pisztollyal. De a nyájas olvasó azt is kérdezheti, hogy ha én úgy el vagyok ragadtatva e modern találmánytól, hát mondjam meg, hogy mi lesz akkor, ha a betörő — mert neki is vannak üzleti tapasztalatai s ő is halad a korrall — bejárja, míg elment

a biciklis s a diszegyenruhás és akkor lép akcióba. Vgyis, ha másnap reggel a szekrénykében látható lesz ugyan a rendes és olvashatlan aláírás, de az üzletben belül semmi se lesz látható. Hja, erre én se tudok felelni, hanem ott van minden szekrénykén a vállalat telefonszáma, tessék tőle megkérdezni. Az új intézet halálos csapást mért és kipusztította Budapest egyik legrégebbi típusát, a jó öreg éjjeli őrt akit a hátára odakötött doronggal és mellette a kürttel, vagy sippal hűségesen ott láttunk a posztón, akár zimankós téli fagyban, akár pedig tikkasztó nyári hőségben. A professzionátus betörőkben volt annyi humor, hogy az ő gondjaikra bízott üzleteket fosztották ki legsűrűbben, de a hiába nem az őrben volt keresendő, hanem az odamadzagolt dorongban. A fegyveres ember és az éjjeli öröknél a boyok és a hordárok esete ismétlődik. Az ifjuság üzen hadat az öregnek és ismét az átkos bicikli a mozgató rugója a harcnak. A szegény vörössapkás hordárok a napokban megpróbálkoztak még egyszer szembenézni a bicikli veszedelemnek. A hangyaszámra szaporodó boyok ugyanis csak a gyorsaságban szárnyalták őket felül, elhátározták tehát, hogy szeget-szeeggel, illetve engedélyt kértek arra, hogy ők is biciklin végezhessek a megbízásaikat. A főváros az engedélyt megadta, de azért még egy hordár se ült fel biciklire. Hogy miért nem, annak az okát megtalálja kiki, ha elolvassa azt a táblát, amely a boy-bicikli oldalát befedi és amelyen ez áll: Ha nem boy ül rajta, akkor lopta.

Mivel pedig ma már ugyyszólván csakis a boy jár biciklin, tehát a becsületben és tisztességben megöregedett hordár, vajon hogy kockáztassa meg azt a szégyent, hogy röptében megállítsa a rendőr és számon kérje tőle a biciklit. Hiába tehát minden kísérletezés. A hordár és az éjjeli őrkiveszőben van és a leleményes, hangzatos és új áramlatokkal nem képes megküzdeni.

Mert a hordár csak úgy győzné le a boyt, ha automobilba vagy repülőgépre ülne, az éjjeli őrk pedig csak úgy tudná legyőzni az uniformisos konkurenciát, ha dorong helyett Dreadnoughtot cipelne a hátán.